



Ügyszám: NAIH-1159-15/2015/H.

Tárgy: a profession.hu Kft.
adatkezelése

HATÁROZAT

A **profession.hu Korlátolt Felelősségű Társaság** (a továbbiakban: Kötelezett) (1037 Budapest, Montevideo u. 9.) által folytatott jogellenes adatkezelést megtiltom azáltal, hogy elrendelem a www.profession.hu oldalon az anonim álláshirdetések vonatkozásában folytatott gyakorlata átalakítását a jogszabályoknak megfelelően.

A Kft. 1. [...] vonatkozásában az eljárást megszüntetem.

A Kötelezettnek az eljárás megszüntetésére vonatkozó kérelmét elutasítom.

Egyidejűleg elrendelem jelen határozatnak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozat végrehajtásáról annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete:

1. Előzmények:

Bejelentés érkezett 2011. szeptember 9. napján az adatvédelmi biztoshoz, melyben a bejelentő azt sérelmezte, hogy a Kötelezett jogelődje, a Sanoma Media Budapest Zrt. (a továbbiakban: Sanoma) által üzemeltetett www.profession.hu oldalon az anonim álláshirdetéseknél a hirdetésre jelentkezők, az oldalon történő regisztráció és a közzétett állásokra való jelentkezés során megadott személyes adataikat nem tudják nyomon követni, nem tudhatják meg, kik kapják meg a pályázati anyagaikat, továbbá nem tudják érvényesíteni az adatvédelmi törvényben biztosított jogaikat, így pl. nem kérhetnek tájékoztatást adataik kezeléséről, nem tiltakozhatnak az adatkezelés ellen, nem kérhetik kezelt adataik módosítását és törlését.

Az ügyben az adatvédelmi biztos ABI 2967/2011/K. ügyiratszámom felszólította a Sanoma-t, hogy tegyenek eleget az adatvédelmi törvény szerinti tájékoztatási kötelezettségüknek és módosítsák adatkezelési gyakorlatukat. A Sanoma álláspontja szerint azonban, mivel a portál csak tárhelyszolgáltató és adatkezelői tevékenységet ezzel kapcsolatban nem látnak el, ezért nem tartoznak felelősséggel a hirdetésre jelentkezők személyes adatainak kezeléséért.

Magyarország Alaptörvénye értelmében a hivatalban lévő adatvédelmi biztos megbízatása az Alaptörvény hatályba lépésével, vagyis 2012. január hó 1-jével megszűnt, a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése a Hatóság feladata lett. Az ügy átvétele után a Hatóság a Sanoma nyilatkozatát kérte arról, hogy fenntartják-e a korábbi álláspontjukat. Nyilatkozatukban a korábbi válaszlevelükben foglaltakat fenntartották. Tekintettel arra, hogy az adatkezelő nem tett eleget az adatkezelési gyakorlat megváltoztatására vonatkozó felszólításnak, és valószínűsíthető volt a jogellenes adatkezelés, a Hatóság a www.profession.hu, valamint a Sanoma további álláskereső oldalainak, a www.startapro.hu és a www.jobmonitor.hu weblapok általános adatkezelési gyakorlatának vizsgálatáról döntött és 2013. május hó 27. napján adatvédelmi hatósági eljárást indított az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdése alapján.

2. A NAIH-608-15/2013/H. ügyiratszámú határozatban feltárt tényállás:

A Sanoma az általa nyújtott anonim álláshirdetési gyakorlata során az anonim álláshirdetések végén az alábbi figyelmeztető szöveget tette közzé az eljárás megindításakor:

"Az anonim álláshirdetésre való jelentkezés kockázatai:

- pályázati anyagát, önéletrajzát más személyek akár a jelenlegi munkáltatója is láthatja;
- személyes adatait nem tudja nyomon követni, nem tudhatja meg, kik kapják meg pályázati anyagát;
- nem tudja érvényesíteni az adatvédelmi törvényben biztosított jogait, így pl. nem kérhet tájékoztatást adatainak kezeléséről, nem tiltakozhat ellene, nem kérheti módosítását és törlését."

A fentiek ellenőrzésére a Hatóság ügyintézője regisztrált a www.profession.hu és a www.jobmonitor.hu oldalakon. A tesztrejestrációk során a Hatóság ügyintézője anonim álláshirdetésekre való jelentkezés előtt és után is próbált érdeklődni a megadott e-mail címen az állás meghirdetője felől, melyre egy esetben sem kapott választ. Az anonim álláshirdetéseknél tapasztalt tájékoztatási hiányosságokon kívül felvetődött továbbá, hogy nem tartja magát adatkezelőnek a Sanoma a „@profession.hu” e-mail címekre érkező pályázatok tekintetében, nem adott egyértelmű tájékoztatást az adatkezelés időtartamáról a www.profession.hu oldalon elérhető adatkezelési tájékoztató 4.2. pontjában, nem tüntették fel egyértelműen a Kft. 2. és a Kft. 3. adatkezelésben betöltött szerepét, valamint az adatkezelési célok között nem szerepeltették az elektronikus hirdetésküldési célt, továbbá nem volt lehetséges regisztrálni az oldalra az elektronikus hírlevélküldéshez való hozzájárulás megadása nélkül. A www.startapro.hu weboldalon közzétett hirdetések esetében azt tapasztalta a Hatóság, hogy gyakran semmilyen információ nem volt fellelhető a hirdető, így az adatkezelő személyéről, valamint hogy a www.jobmonitor.hu oldal adatkezelési szabályzata szerint olyan adatok megadását kérték az oldal regisztrációval történő igénybevétele során, melyek a portál által nyújtott szolgáltatás nyújtásához szükségtelenek.

A Hatóság a NAIH-608-2/2013. ügyiratszámú, 2013. május hó 27. napján kelt végzésével felhívta a Sanomát arra, hogy a tényállás tisztázása érdekében adjon tájékoztatást a feltárt adatkezelési hiányosságok tekintetében.

A Sanoma 2013. június hó 12. napján kelt beadványában a következő tájékoztatást adta:

Az Infotv. 3. § 9. pontja értelmében az adatkezelő határozza meg az adatkezelés célját, hozza meg az azzal összefüggő döntéseket, azokat ő maga hajtja végre, vagy adatfeldolgozójával végrehajtatja. Álláspontjuk szerint ennek megfelelően bármely hirdetés, így az anonim álláshirdetések vonatkozásában is egyértelműen a hirdetés feladója minősül az általa gyűjtött

adatok tekintetében adatkezelőnek. Társaságuk a hirdetésekre érkező jelentkezések vonatkozásában minden esetben az adatkezelő/hirdető utasításai szerint jár el, és az általa meghatározott műveleteket hajtja végre, ezért a jogszabályi vonatkozó rendelkezések alapján adatfeldolgozónak minősül, míg a hirdetések feladója, mint adatkezelő felel az érintettek tájékoztatásáért, valamint az érintettek jogai gyakorlásának biztosításáért. Ennek megfelelően nem tartják az adatfeldolgozó terhére értékelhetőnek, ha a szükséges tájékoztatásokat a hirdető/adatkezelő elmulasztja.

A Hatóságnak, az ÁSZF-ben részletezett kapcsolódó szolgáltatásaikra is kiterjedő vizsgálatával összefüggésben előadták, hogy az „előszűrés”, „jelöltek automatikus kiértékelése” és „nem megfelelő pályázatok kiértékelése” szolgáltatásaik során a hirdető által feladott hirdetésre érkező pályázatokhoz kapcsolódóan végzik ezeket a műveleteket, minden esetben a hirdető kifejezett és részletes utasításai alapján, így ebben a tekintetben is csak adatfeldolgozónak tekintik magukat. A szintén vizsgált Profession Terminál szolgáltatásuk egy szoftver allicenche adását jelenti, amely szoftver a munkáltatók által végzett munkaerő-toborzás támogatására alkalmas, ahol a szoftvert üzemeltető cég az adatkezelő, a Sanoma itt is csupán adatfeldolgozóként működik közre.

Az álláshirdetésekhöz kapcsolódóan létrehozott „client...@profession.hu” e-mail címeket szintén a hirdető partnerek kérésére hozzák létre, az oda beérkező jelentkezések automatikusan – azok tartalmának megvizsgálása nélkül – kerülnek továbbításra a hirdetés feladójának, így ebben a körben is adatfeldolgozó szerepet töltenek be.

Tájékoztatásuk szerint amennyiben a Sanoma bármely adatkezelési művelet vonatkozásában adatkezelőnek minősül, arról megfelelően tájékoztatja a felhasználókat, és az adatkezelés tekintetében igyekszik a lehető legszélesebb körű precizitással és szakszerűséggel eljárni – mint ahogy teszi azt a www.profession.hu oldalra regisztrálók személyes adatai tekintetében. De azokban a helyzetekben, amikor partnerei megbízásából adatfeldolgozó feladatokat végez, nyilvánvalóan nem felel azokért az adatokkal végzett műveletekért, amelyeket megbízás keretében hajt végre az adatkezelő utasításai alapján. Amennyiben tehát a hirdető a hirdetés tartalmának meghatározásakor, vagy a hirdetésre történő jelentkezések során birtokába jutott adatok vonatkozásában bármely tekintetben nem a hatályos jogszabályoknak megfelelően jár el, úgy ezért a felelősség kizárólag őt terheli. Ezen álláspontjuk alátámasztására hivatkoztak a Legfelsőbb Bíróság Kfv. II. 37.088/2011/6. számú ítéletére, melyben a Bíróság kimondta, hogy a hirdetés megjelenítését lehetővé tevő rendszert működtető szolgáltató az Ekertv. 2. § 1) pontja szerinti közvetítő szolgáltatónak, azon belül az lc) pont szerinti tárhelyszolgáltatónak minősül, és a hirdetések tartalmáért egyértelműen a hirdetést feladó személy tartozik felelősséggel. Véleményük szerint mivel a hirdetés tartalma – beleértve a hirdető kilétének homályban maradását is – a hirdető kizárólagos döntésén alapul, és a hirdetés megjelenésére a Sanoma a fentiek szerint csak felületet biztosít a hirdetőnek, így ebben a tekintetben is alátámasztottnak látták álláspontjukat.

Előadták továbbá, hogy a www.profession.hu oldalra történő regisztráció során megadott adatokat harmadik személynek nem adják át. Amennyiben a felhasználó az alapregisztrációt követően feltölti adatait az Önéletrajz adatbázisba – melynek aktiválásához külön hozzájárulás szükséges – listászerű felsorolásban láthatja, hogy mely cégek férnek hozzá az Önéletrajz adatbázishoz. Az érintett már ekkor, és a későbbiek során is bármikor szabadon rendelkezhet arról, hogy valamely, a listán szereplő cég ne láthassa az általa megadott adatokat, sőt azt is beállíthatja, hogy a későbbiekben a listára felkerülő cégek ne férhessenek hozzá önéletrajzához.

A www.profession.hu oldalon megvalósult regisztrációkra vonatkozó törlési kérelmeket tájékoztatásuk szerint természetesen az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően elvégzik, melyet elő lehet terjeszteni a felhasználói profilba való belépést követően, valamint e-mailben és postai úton is.

Az elektronikus direkt marketing (eDM) üzenetek küldése, mint adatkezelési cél, a Sanoma által adott tájékoztatás szerint a www.profession.hu oldalon elérhető „Adatkezelési szabályzat” 4.11. pontjában említett "Egyéb adatkezelések" kategóriájába tartozik. Ennek értelmében ezekről az adatkezelésekről az adat felvételekor adnak tájékoztatást. Az eDM célhoz kapcsolódóan a regisztrációs íven, az ott található két "checkbox"-nál fellelhető szövegben tájékoztatják a felhasználókat az adatkezelés céljáról és az adatkezelési hozzájárulás visszavonásának lehetőségéről. Ezen túlmenően a „Felhasználási feltétele” IV. 5. pontjában írnak részletesen az elektronikus reklámüzenetekről.

Előadásuk szerint a www.profession.hu oldalon elérhető információs társadalommal összefüggő szolgáltatást az érintettek igénybe tudják venni regisztrált vagy regisztráció nélküli formában is, hiszen a hirdetések mindkét esetben kereshetők, és jelentkezni is lehet rájuk. Álláspontjuk szerint ennek a választásnak a lehetősége egyértelműen magában hordozza az adatkezelési hozzájárulás megadásának a szabadságát, hiszen az érintett teljesen szabadon és kényszerből mentesen dönti el, hogy személyes adatai vonatkozásában megadja-e a Sanoma adatkezeléséhez a hozzájárulást a megjelölt célok vonatkozásában, magát a hozzájáruló nyilatkozatot pedig a regisztráció létesítésével adja meg. Amennyiben a hozzájárulását az érintett megadja, azaz regisztrál, előnyt élvez azokkal szemben, akik ezt nem teszik meg, hiszen pluszszolgáltatásokat vehet igénybe. Véleményük szerint az adatkezelési hozzájárulás ilyen előnyökkel történő ösztönzése jogszerű, aminek alátámasztására korábbi, adatvédelmi biztosítási döntésekre (132/A/2004, 794/A/2004, 1731/P/2008, 344/P/2008, 132/P/2004, 651/P/2005, 970/H/2008) hivatkoztak. Tekintve, hogy a hivatkozott jogesetekben a tájékoztatás hiánya miatt volt megkérdőjelezhető az önkéntesség, a www.profession.hu oldal esetében pedig a tájékoztatás megfelelő, teljes körű, előzetes, közérthető, továbbá az adatkezelés célja is meghatározásra került, és a hozzájárulás önkéntes és határozott kinyilvánítása történik a regisztrációs ív kitöltésekor, véleményük szerint megállapítható, hogy a Sanoma az elektronikus direkt marketing üzenetek küldéséhez történő hozzájárulások gyűjtésekor a hatályos jogszabályoknak megfelelően járt el.

Álláspontjuk alapján a www.startapro.hu domain alatt működő apróhirdetési oldal keretében is tárhelyszolgáltatást nyújtanak a hirdetéseket feladóknak, a Sanoma csupán közvetítő szolgáltatónak minősül, tehát nincs felelőssége az ott elhelyezett tartalomért a fentiekben említett Legfelsőbb Bírósági ítélet szerint. Állításuk szerint a www.startapro.hu oldalon elhelyezett hirdetések tartalmával a Sanoma semmilyen kapcsolatba nem kerül, a hirdetés feladója fogalmazza meg, tölti fel és jeleníti meg azokat, ők csupán a technikai hátteret biztosítják. Közvetítő szolgáltatóként nincs tudomásuk a hirdetők által végzett, a hirdetésre történő jelentkezések során megvalósuló adatkezelésekről, azokkal kapcsolatban tájékoztatás adása nem feladatuk és arra információ hiányában nem is tudnak válaszolni.

A www.jobmonitor.hu oldalon regisztráló felhasználóknak csupán a kapcsolattartásra szolgáló e-mail cím, név, jelszó megadása kötelező, a többi, az Adatkezelési tájékoztató 4.2. pontjában felsorolt adat megadása fakultatív és csak abban az esetben van szükség és lehetőség a megadásukra, ha a felhasználó feliratkozik a hírlevelükre, mely egyébként nem feltétele a regisztrációnak. Kijelentették továbbá, hogy az adatokat harmadik személynek nem továbbítják.

Előadták továbbá, hogy az anonim álláshirdetések piaci elfogadottsága és igénye ellenére társaságuk a hirdetői piacon egyedülállóan és úttörő módon minden lehetséges eszközzel fel kívánja hívni a pályázók figyelmét az anonim álláshirdetések kockázatára és az elvárhatóságon túlmutató gyakorlatot folytat a fentebb leírt gyakorlatával annak ellenére, hogy ez nem lenne feladata. [...] Hirdető ügyfeleik főleg bizalmi megfontolások miatt szövegezik hirdetéseiket anonim módon a gazdálkodásukat lényegesen érintő szituációkban, illetve komoly gazdasági indokok esetén választják ezt a hirdetési formát.

Tekintettel arra, hogy a benyújtott válaszbeadvány, valamint a csatolt mellékletek sem voltak elegendőek a tényállás teljes körű felderítésére, ezért annak további tisztázása érdekében a Hatóság szükségesnek tartotta helyszíni szemle lefolytatását a Sanoma székhelyén.

A 2013. augusztus hó 13. napján megtartott helyszíni szemlén a www.profession.hu munkavállalói adatkezelése kapcsán a Sanoma képviselője elmondta, hogy a munkavállalók több irányból közelítve érnek el az állás végoldalára. Így például a www.profession.hu oldal hirdetései között böngészve, vagy más oldalról történő átirányítás eredményeképpen (pl. a Google használatával, vagy akár a www.jobmonitor.hu oldalról érkezve). A kapcsolatfelvétel a munkáltatóval szintén több módon történhet.

[...]

A clientxxxx@profession.hu címre érkező pályázatokat a szerződött partner megadott e-mail címére automatikusan továbbítja a rendszerük, azonban adatbiztonsági okokból 30 napra ideiglenesen letárolásra kerülnek a jelentkezések. Ennek oka, hogy ha valamiért nem jutnak át a címzethez a pályázatok (pl. ha rendszerhiba lép fel bármelyik oldalon), azok ne vesszenek el, hanem újra át tudják küldeni őket. A pályázatok tartalmát azonban nem látják, csupán magát a jelentkezést. Tájékoztatásuk szerint a regisztrációs adatbázis mintegy [...] profilt, míg az Önéletrajz adatbázis körülbelül [...] profilt tartalmaz.

A Hatóság ügyintézőjének kérdésére előadták, hogy szerettek volna megvalósítani egy olyan visszacsatolási rendszert a munkáltatókkal, hogy jelezzenek a Sanomának, ha az állás betöltésre került, hogy tudják tájékoztatni az érdeklődő pályázókat, ezzel is magasabb színvonalú szolgáltatást nyújtva, ezt azonban a munkáltatók nem kezelték kiemelten fontos szempontként. [...].

Tájékoztatásuk szerint a regisztrációs adatbázistól teljes mértékben elkülönül az Önéletrajz adatbázis. Az utóbbihoz ugyan rendkívül sok adatot kell megadni, egy sokkal bővebb adatbázis jön ezáltal létre, azonban ez szükséges ahhoz, hogy a munkáltatók megfelelő képet alkothassanak az érintettéről. Felhívták a figyelmet arra, hogy a profilt a kitöltés után külön aktiválni kell, enélkül nem kerül be az Önéletrajz adatbázisba, nem válik elérhetővé az adatbázishoz való hozzáférésre előfizető munkáltatók számára. Bármikor inaktívvá teheti azonban a felhasználó magát, vagy törölheti is a profilját, továbbá amennyiben a felhasználó nem aktív az oldalon, 12 hónap után inaktívvá teszik az Önéletrajz adatbázisban, ha pedig 24 hónapig inaktív, kikerül a regisztrációs és az Önéletrajz adatbázisból is (minden adata törlésre kerül).

[...]

A következő téma a munkáltatókkal kötött szerződések és a www.profession.hu oldal által nyújtott szolgáltatások, szerződési lehetőségek témaköre volt. A Sanoma képviselőjének tájékoztatása szerint a legfontosabb dokumentum ebben a tekintetben a honlapon elérhető ÁSZF. Ez tartalmazza a munkaadók számára nyújtott valamennyi szolgáltatásra vonatkozó szerződési irányelvet. [...] Előadásuk szerint az anonim hirdetések alkalmazását a piaci igények indokolták, a hirdető munkaadók fogalmazták meg ezzel kapcsolatos igényeiket, melynek okai lehetnek pl.: üzleti érdekek (a cég nem szeretné, ha kiderülne, hogy a piacon pl. új kereskedelmi egységet épít), minőségi csere az adott pozícióban, nem használhatja hivatalosan a cégnevet, vagy esetleg nincs jó, elismert neve a piacon. Az anonim álláshirdetéseket lehetővé tevő rész ÁSZF-be történő beemelésére előadásuk szerint azért volt szükség, mert számosságuk miatt ezen hirdetések megjelenésének is szükséges volt egyfajta keretet adni a túlkapások elkerülése érdekében. [...] Előadásuk szerint a felek között nincs alku a megkötött szerződés tartalma tekintetében, a Sanoma, mint szolgáltató nyújtja az ÁSZF-ben rögzített, bemutatott csomagjait, szolgáltatásait, míg a szerződő fél választ ezek közül. Álláspontjuk szerint ettől függetlenül adatfeldolgozónak minősülnek, hiszen csupán a kereteket határozzák meg, a szolgáltatásokat a megrendelő választja

ki a portfólióból, ő határozza meg a hirdetés tartalmát, a hirdetés megjelenítésének körülményeit, testre szabásának kivitelezését, döntve ezek által magának az adatkezelésnek a létrehozásáról. Tájékoztatásuk szerint e szerződéseken túl kifejezetten adatfeldolgozó szerződéseket nem kötnek a megrendelővel.

Előadták továbbá, hogy a társaság kiemelten kezeli a felhasználók személyes adatainak védelmét, a vonatkozó szabályok maximális betartására törekednek tevékenységük során, azonban gyakran nehézséget okoz a piacon az üzleti célok megvalósítása, a versenytársakkal való küzdelem és a jogszabályoknak való teljes megfelelés összeegyeztetése. Álláspontjuk szerint gyakorlatuk minden tekintetben megfelel a jogszabályi előírásoknak – melynek megvalósítását alapvető céljuknak is tekintik, – valamint megfelelően tájékoztatják az érintetteket jogaikról és kötelezettségeikről. Ezzel kapcsolatban pedig korábbi nyilatkozataikkal összhangban kiemelték, hogy felnőttként tekintenek a szolgáltatásaikat igénybe vevő felhasználókra, akik véleményük szerint a nekik nyújtott teljes körű tájékoztatás alapján képesek eldönteni – élve információs önrendelkezési jogukkal – hogy a rögzített feltételek és információk alapján jelentkeznek-e az adott anonim álláshirdetésre, vagy sem.

A www.startapro.hu oldal működésével kapcsolatban a Sanoma képviselője arról tájékoztatta a Hatóság képviselőit, hogy a nevezett weblap [...] ingyenes apróhirdetési oldal. A honlapon bárki adhat fel hirdetést számos kategóriában, így állásajánlatokat is. A hirdető és a jelentkezők közötti kapcsolat egyedüli szabályozója a „Felhasználási Feltételek” elnevezésű szabályzatuk. A hirdetőkről három adatot tartanak nyilván: a nevet, e-mail címet és telefonszámot, csupán ennyire van szükség a hirdetés feladásához. Elmondásuk szerint az érdeklődőkről még ennyit sem tudnak, ugyanis a hirdetésekben benne szerepel a hirdető valamilyen – telefonos, vagy elektronikus levelezési – elérhetősége, ők közvetlenül nem lépnek kapcsolatba az érdeklődővel. Az „Üzenet a hirdetőnek” funkció használata során szintén nem a Startapró rendszerén belül folyik a kommunikáció, hiszen ők azonnal kilépnek a folyamatból, az érdeklődő által megadott nevet, e-mail címet és telefonszámot egy automatizmus segítségével továbbítják a hirdetőnek. Elmondták továbbá, hogy a beérkező hirdetéseket egyáltalán nem moderálják, csak tárhelyszolgáltatást végeznek, azonban ha jelzés érkezik valamilyen jogsértésről, azt megvizsgálják, és szükség esetén eltávolítják a hirdetést.

A www.jobmonitor.hu oldal vizsgálata kapcsán előadták, hogy ezen az oldalukon tartalomszolgáltató partnerektől érkező tartalmat jelenítenek meg, rendszereznek és tesznek könnyen kezelhetővé. Az oldalon található hirdetések más álláskereső portálokra irányítanak át, minden esetben a partner oldalára kerül át a felhasználó. Emellett magas szintű hírlevélküldési lehetőséget nyújtanak. A portálon munkaadói oldal nincs, munkáltatókkal nem állnak kapcsolatban, a munkavállalói regisztráció során – mely tulajdonképpen maga a hírlevélre való feliratkozás –, csupán e-mail cím és név megadása kötelező, semmilyen más adatot nem kezelnek a felhasználókról, ahogyan azt már korábbi nyilatkozatukban előadták.

[...]

A Sanoma a részükre megküldött részletes jegyzőkönyvre tett észrevételein kívül az alábbi nyilatkozatot tette a 2013. augusztus hó 29. napján kelt beadványában:

A www.profession.hu oldal keretében nyújtott, korábbiakban kifejtettek szerinti tárhelyszolgáltató – álláshirdetések interneten történő megjelenítését jelentő – tevékenységük kapcsán előadták, hogy ők ezáltal csupán egy kommunikációs csatornát biztosítanak a felek részére, annak igénybevételéről szabadon dönt mind a hirdető, mind az álláskereső. Ők csak ennek a kommunikációs csatornának a működési paramétereit határozhatják meg. A jelentkezés elküldésével a munkavállaló a kommunikációs csatornán keresztül juttatja el a hirdetőhöz az adatait, és az így beérkező adatokkal végzendő műveleteket kizárólag a hirdető határozza meg. Álláspontja szerint nincs tehát arra lehetőségük és hatáskörük, hogy a hirdetőnek bármit előírjanak

a pályázóktól beérkező adatokra vonatkozóan, vagy a jelentkezők által a hirdetőkhöz eljuttatott adatok kapcsán bármiben korlátozzák akár a hirdetőt, akár a jelentkezőket. Más a helyzet azonban az Önéletrajz adatbázis szolgáltatásuk esetében, ahol a Sanoma, mint adatkezelő különféle kötelezettségeket ír elő az adatbázishoz hozzáférést kapó partnerek számára, mint például a letöltött önéletrajzok 30 napon belüli törlési kötelezettsége, illetve az adatok álláshely felajánlásától különböző célra történő felhasználásának tilalma. Ehhez hasonlóan az álláskereső felé is csak abban az esetben lép fel adatkezelői attitűddel a Sanoma, amikor erre valóban alapja van, nevezetesen ha az álláskereső regisztrál a www.profession.hu oldalra.

Véleményük szerint az adatfeldolgozó szerepük megítéléséhez fontos megvizsgálni az adatok kezelésére vonatkozó döntési jogköröket. Az adatok körének (hirdetésenként eltérő lehet), az adatkezelés céljának (álláshely betöltése), időtartamának (pályázat időtartama) meghatározása, az alkalmazott eszközök kiválasztása (mely adatfeldolgozót veszi igénybe, aki rendelkezik a megfelelő eszközökkel), az adatok megismerésére jogosultak körének kiválasztása, adatok továbbításának, adatbiztonsági intézkedések meghozatalának, adatfeldolgozó személye meghatározásának joga véleményük szerint mind az adatkezelőnél van, ahogy az érintettek tájékoztatásnak kötelezettsége is őt terheli. Hozzáteszik azonban, hogy a tájékoztatás elégséges voltát a 95/46/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport (a továbbiakban: 29-es munkacsoport) iránymutatása alapján mindig az adott körülményekhez (adatfelvétel módja, adatkezelés célja, érintettek köre, stb.) mérten kell megítélni, mely körülmények a Sanoma véleménye szerint álláshirdetések esetében meglehetősen speciálisak lehetnek.

Hivatkoztak a 29-es munkacsoport 1/2010. számú véleményére (a továbbiakban: Vélemény) az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról, melynek III/2. pontja a következőket mondja ki: „Ebben a tekintetben meg kell jegyezni, hogy a bizonyos adatfeldolgozásra (pl. bérék kifizetésére) szakosodott szolgáltatók sok esetben szabványos szolgáltatásokat és az adatkezelők által aláírandó szabványos szerződéseket vezetnek be, ezzel bizonyos mértékben ténylegesen szabványosítva a személyes adatok feldolgozását. Az a tény azonban, hogy a szerződést és az üzletre vonatkozó részletes rendelkezéseit a szolgáltató, és nem az adatkezelő készíti el, önmagában nem ad kellő alapot arra a következtetésre, hogy a szolgáltatót kell adatkezelőnek tekinteni, mindaddig, amíg az adatkezelő szabadon fogadja el a szerződés rendelkezéseit és így teljes felelősséget vállal értük. Ugyanígy egy kis adatkezelő és a nagy szolgáltatók alkupozíciójának egyenlőtlensége nem indokolhatja, hogy az adatkezelő olyan kikötéseket és szerződési feltételeket fogadjon el, amelyek nem felelnek meg az adatvédelmi jogoknak.” Az adatfeldolgozó tehát azon üzleti modell kialakításakor, amelyet alapszolgáltatásként végez, és amelynek keretében adatfeldolgozóként eljár, megteremti a tevékenység profitábilis végzéséhez szükséges körülményeket, úgymint a technikai, technológiai háttér, eszközparkot, szoftveres és hardveres támogatást, és a személyi feltételeket. Jelen esetben a hirdetést közzétevő adatfeldolgozó szolgáltatásait igénybe venni kívánó munkáltató adatkezelő ezen feltételeket megismerve dönt arról, hogy számára az adatfeldolgozó által biztosított keretek megfelelőek-e, vagy más adatfeldolgozót kell keresnie.

Tájékoztatják végül a Hatóságot, hogy tekintettel arra, hogy az Infotv. az írásba foglalás kötelezettségén kívül nem ír elő kötelező tartalmi és formai elemeket, valamint a Ptk. 207. §-a alapján a szerződéseket tartalmuknak megfelelően kell értékelni, ezért az egyes partnerekkel kötött – megrendelőket, keretszerződéseket, Profession Terminálhoz kapcsolódó kiegészítő – megállapodásokat, melyek mögöttes szabályait az ÁSZF tartalmazza, adatfeldolgozásra vonatkozó vállalkozói szerződésnek tekintik.

3. A Hatóság a lefolytatott bizonyítást követően 2013. október 25-én NAIH-608-15/2013/H. számon határozatot hozott, melyet NAIH-608-19/2013/H. ügyiratszámú határozatával módosított. Ezekben az adatkezelőt 200.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte jogellenes adatkezelés miatt.

Elrendelte továbbá, hogy alakítsák át a www.profession.hu oldalon az anonim álláshirdetések vonatkozásában folytatott gyakorlatukat, valamint a www.profession.hu honlap esetében az elektronikus hirdetések küldéséhez való hozzájárulás beszerzésére vonatkozó gyakorlatukat, valamint arra, hogy a www.startapro.hu és a www.jobmonitor.hu honlapok „Felhasználási feltételeiben” hívják fel a hirdetőket a figyelmeztetésre az anonim álláshirdetések jogszabálysértő volta miatt.

A Sanoma a határozat ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A bíróság 2014. március 05-én meghozott 11.K.917/2013/7. számú ítéletével (a továbbiakban: Ítélet) a Hatóság határozatait az adatvédelmi bíróság megfizetésére, valamint a www.profession.hu oldalon az anonim álláshirdetések vonatkozásában folytatott gyakorlat átalakítására vonatkozó kötelezését hatályon kívül helyezte, és a Hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte, egyebekben a felperes keresetét elutasította. Az indoklás szerint "Az alperesnek pontosan ki kell jelölnie a vizsgált adatkezelési tevékenységek időszakát, a jogellenesnek tartott magatartások körét. Vizsgálnia kell, hogy az egyes adatkezelési – adatfeldolgozási tevékenységekre mely jogszabály (Avtv./Infotv.) hatálya alatt került sor a www.profession.hu anonim álláshirdetéseivel kapcsolatban, ehhez képest kell meghatározni az alkalmazandó jogot, és az alkalmazandó jogkövetkezményeket”.

Az Ítélet ellen a Sanoma rendkívüli jogorvoslatként felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/A. § (2) bekezdésére hivatkozva hivatalból elutasította.

A Hatóság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság döntésének megfelelően az Infotv. 60. § (4) bekezdése alapján 2014. június hó 10-én, hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a www.profession.hu, www.jobmonitor.hu és a www.startapro.hu honlapok általános adatkezelési gyakorlatának vizsgálata érdekében. A vizsgálat 2012 januárjától az eljárás lezárásának időpontjáig tartó időszak adatkezelési tevékenységére vonatkozik.

4. Tényállás tisztázási cselekmények az új eljárás során:

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével elrendelt új eljárás megindításakor a Hatóság felhívta a Sanomát, hogy nyilatkozzon arról, hogy továbbra is fenntartják-e korábbi álláspontjukat.

A Sanoma képviselője által küldött válaszlevélben fenntartotta korábbi álláspontjukat a www.profession.hu oldalhoz kapcsolódó adatkezelés vonatkozásában, továbbá kérte, hogy a Hatóság vegye figyelembe az új eljárás során, hogy NAIH-608-15/2013/H. és a NAIH-608-19/2013/H. ügyiratszámú határozatokban foglalt kötelezettségeknek a www.jobmonitor.hu és a www.startapro.hu weboldalak „Felhasználási feltételeinek” módosításával részben már eleget tettek.

A Hatóság ezt követően a Kúriának, a Fővárosi Munkaügyi és Közigazgatási Bíróság 11.K.33.917/2013/7. számú ítéletének Sanoma által előterjesztett felülvizsgálati kérelmére indult felülvizsgálatáról szóló döntéséig az új adatvédelmi hatósági eljárást felfüggesztette.

A Sanoma Media Budapest Zrt. cégjegyzékben tárolt cégkivonatának lekérdezése során megállapítást nyert, hogy a társaság az eljárás felfüggesztésének ideje alatt átalakult. A 2014. augusztus 31-én bekövetkezett cégnév módosítást követően Zrt. 1. néven folytatták tevékenységüket, majd 2015. március 31-től kiválással több jogutód jött létre.

A Zrt. 1. jogi tanácsadójának tájékoztatása szerint a www.profession.hu és a www.jobmonitor.hu oldalak tekintetében a profession.hu Kft., míg a www.startapro.hu oldal esetében a Kft. 1. tekinthető jogutódnak. A Hatóság ennek megfelelően NAIH/2015/1159/3/H. ügyiratszámú végzésével megállapította a jogutódlást.

Ezt követően, tekintettel arra, hogy a Kúria hivatalból elutasította a Sanoma felülvizsgálati kérelmét, így a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által előírt eljárás folytatásának akadálya elhárult, a Hatóság NAIH/2015/1159/4/H. ügyiratszámú végzésével az eljárás felfüggesztésének megszüntetéséről döntött. Felhívta egyúttal a Kötelezettet arra, hogy nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a Sanoma által kialakított és az általa is tovább folytatott anonim álláshirdetési gyakorlattal kapcsolatban tett korábbi nyilatkozatokat, az azokban kifejtett álláspontot fenntartják-e.

A Kötelezett nyilatkozata szerint a jogelődjük által az alap eljárásban előadottakat azzal a kiegészítéssel tartják fenn, hogy a profession.hu Kft. további intézkedéseket tett az anonim álláshirdetések szerepének csökkentése és mennyiségének visszaszorítása érdekében:

- PR cikkben hívták fel a hirdető partnerek figyelmét az anonim álláshirdetések hátrányaira,
- a korábbi ingyenes elérhetőséghez képest díjkötelessé tették a szolgáltatást és
- a megrendelési folyamatokba beépítették a következő figyelemfelhívó szöveget, amelynek elfogadása elengedhetetlen a sikeres megrendeléshez:

„A hirdető felel azért, hogy az elküldött pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogait érvényesíteni tudják, és köteles az ehhez szükséges információk elérését biztosítani a pályázók számára”.¹

Állításuk szerint a fenti intézkedések annyiban eredményesnek mutatkoztak, hogy – mind abszolút számokban, mind az oldalon megjelenő teljes hirdetési volumen arányában – sikerült [...] csökkenteniük az anonim hirdetéseket.

A Hatóság kérdést intézett a Kötelezethez, melyben annak tisztázását várta, hogy a www.profession.hu "Egyedi Adatkezelési Tájékoztató" elnevezésű szabályzatában – mely a Kötelezett általános „Adatkezelési tájékoztatója” mellett, kifejezetten a www.profession.hu oldalon folytatott adatkezelésekkel foglalkozik) – nyújtott tájékoztatása alapján, főbb szolgáltatásai esetében pontosan ki minősül adatkezelőnek és adatfeldolgozónak, illetve kinek továbbít személyes adatokat. A kérdésre adott válaszában a Kötelezett megerősítette a korábbi nyilatkozataikban foglaltakat. A Hatóság kíváncsi volt az „Adatkezelési tájékoztató” VIII. pontja² alapján végzett adattovábbításokra is.

¹ A 2014. április 21-től hatályos ÁSZF X.10.2. pontjába került be ez a rendelkezés, melyet tartalmaz a jelenleg hatályos ÁSZF is.

² "Egyes szolgáltatások során a Felhasználó bárki, illetve az Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban meghatározott szűkebb nyilvánosság számára hozzáférhetővé teheti, nyilvánosságra hozhatja az Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban meghatározott személyes adatait az ott meghatározott módon. A személyes adatok nyilvánosságra hozásához a Felhasználó az Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban meghatározott cselekménnyel (pl. regisztráció, a Szolgáltatás egyes részszolgáltatásainak igénybevétele, stb.) ad hozzájárulást.

Egyes Szolgáltatások során a profession.hu Kft. a Felhasználó Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban meghatározott személyes adatait az ott meghatározott módon és személy(ek) számára hozzáférhetővé teszi, továbbítja. A személyes adatok meghatározott harmadik személyek felé való továbbításához a Felhasználó az Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban meghatározott cselekménnyel (pl. regisztráció, a Szolgáltatás egyes részszolgáltatásainak igénybevétele, stb.) ad hozzájárulást".

A Kötelezett válaszában a következő tájékoztatást adta:

- anonim álláshirdetések esetében az álláshirdetésre jelentkezés során a jelentkező által megadott adatokat (név, e-mail cím, telefonszám, végzettség, nyelvismeret, stb.) a jelentkezéssel a jelentkező továbbítja a hirdető részére.
- az Önéletrajz adatbázisba feltöltött adatokat a Kötelezett elérhetővé teszi a szolgáltatásra előfizetők részére, az adattovábbítás jogalapja az érintett felhasználó előzetes, tájékozott hozzájárulása, amelyet a szolgáltatás igénybe vételével ad meg.

A Hatóság NAIH/2015/1159/9/H. ügyiratszámú végzésével, tekintettel arra, hogy az eljárás során vizsgált adatkezelő az eljárás felfüggesztésének ideje alatt átalakult, így az új ügyfelek nyilatkozatainak értékelése nélkül a korábban beérkezett iratanyagok, nyilatkozatok alapján a tényállás teljes körű felderítése és a kellően megalapozott döntés meghozatala nem volt megvalósítható a rendes ügyintézési határidőn belül, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézési határidőt 21 nappal meghosszabbította.

A Hatóság ügyintézője 2015. június 16-án regisztrált a www.profession.hu oldalon, valamint álláspályázatot adott be a takarítási területvezetői állásra. Ezt követően kezelt személyes adatainak törlésére hívta fel a Kötelezettet az ugyfelszolgalat@profession.hu e-mail címre eljuttatott levelében a honlapon történt regisztrációval összefüggésben kezelt adatai, valamint a clientyyyyy@profession.hu e-mail címre elküldött levelében, a hirdető által kezelt adatok tekintetében. Ebben kifejezetten kérte megerősítő válasz adását az adatok törlésének megtörténtéről. A Kötelezett válaszlevelében tájékoztatott az adatok törléséről, azonban a hirdető részére küldött levélre nem érkezett válasz. További regisztrációt hajtott végre a Hatóság ügyintézője 2015. szeptember 30-án a www.profession.hu oldalon, valamint két állásra is pályázott: piacmenedzseri és marketing menedzseri pozícióra is elküldte jelentkezését. Személyes adatainak törlésére hívta fel a marketing menedzseri pozíciót meghirdető által kezelt adatok tekintetében a clientzzzzz@profession.hu e-mail címre elküldött levelében az adatkezelő hirdetőt, valamint az ugyfelszolgalat@profession.hu e-mail címre küldött levelében kérte a piacmenedzseri állásajánlatra küldött önéletrajzának és egyéb személyes adatainak törlését – mindkét esetben külön kérve megerősítő választ az adatok törléséről. A clientzzzzz@profession.hu e-mail címre küldött levélre nem érkezett válasz, míg az ugyfelszolgalat@profession.hu címre küldött törlési kérelemre az ügyfélszolgálat azt a tájékoztatást adta, hogy a kérésnek megfelelően törölték a munkavállalói regisztrációt a www.profession.hu rendszeréből. Azt, hogy a kérelmet továbbították-e a hirdető részére, nem közölték.

A Hatóság a tényállás tisztázása érdekében felhívta a Kötelezettet nyilatkozattételre NAIH/2015/1159/10/H. ügyiratszámú végzésében. A Hatóság ebben többek között arra kereste a választ, hogy álláspontjuk szerint hogyan egyeztethető össze az, hogy míg a 2015. május 15-én kelt nyilatkozatuk szerint az anonim álláshirdetés szolgáltatás megrendeléséhez a hirdetőnek el kell fogadni azt a tájékoztatást, miszerint ők felelnek az elküldött pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogaik érvényesítéséért, addig az anonim álláshirdetésekre való jelentkezés során továbbra is arra hívják fel a jelentkezők figyelmét, hogy a pályázati anyaguk elküldésével elfogadják, hogy nem tudnak majd élni információs önrendelkezési jogukkal (pl.: nem kérhetnek tájékoztatást adataik kezeléséről és nem kérhetik azok törlését). A Kötelezett válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy

- törlik mind az egyes anonim álláshirdetések végén található „az anonim álláshirdetésekre való jelentkezés kockázatait” elevezésű szövegrészből (a továbbiakban: Figyelemfelhívás), mind az „Egyedi Adatkezelési Tájékoztató” „Felhasználói adatok” elnevezésű I. pontjából azt a részt, mely szerint az érintett „nem tudja érvényesíteni az adatvédelmi törvényben biztosított jogait, így pl. nem kérhet tájékoztatást adatainak kezeléséről, nem tiltakozhat ellene, nem kérheti módosítását és törlését”.

- Vállalták, hogy tájékoztatják a jelentkezőket a www.profession.hu oldalon hirdető személyéről, valamint hogy módosítják a Fügelemfelhívást az alábbiak szerint:

„Tájékoztatjuk, hogy a profession.hu Kft. álláshirdetési szolgáltatásait - beleértve az anonim álláshirdetés szolgáltatását - a www.profession.hu oldalon jelenleg a "Hirdetőink" aloldalon felsorolt partnereink veszik igénybe, így pályázati anyaga, önéletrajza bármelyikük részére megküldésre kerülhet.

Az anonim álláshirdetésre való jelentkezés kockázatai:

- pályázati anyagát, önéletrajzát más személyek, akár a jelenlegi munkaadója is láthatja;
 - személyes adatait nem tudja nyomon követni, nem tudhatja meg, kik kapták meg pályázati anyagát, de jogosult a pályázati anyagának, önéletrajzának törlését kérni;”.
- Vállalták továbbá, hogy „Általános Szerződési Feltételeiket” is kiegészítik arra való utalással, hogy hirdetőik listája mely linken érhető el.
 - Az „Egyedi Adatkezelési Tájékoztató” preambulumbát és a „Felhasználói adatok” elnevezésű I. pontot kiegészítik az alábbiak szerint:
 - a Preambulomot – mely arról ad tájékoztatást, hogy a hirdető adatkezelésének menetéről, a Hirdető által alkalmazott eszközökről, adatfeldolgozókról a hirdető tudnak tájékoztatást adni, valamint hogy a személyes adatok kezelésével kapcsolatos igények közvetlenül a hirdetőknél terjeszthetők elő – azzal egészítik ki, hogy ez alól kivételt képeznek az anonim álláshirdetések során beérkezett adatok, amelyek vonatkozásában a „Felhasználói adatok” elnevezésű I. pont utolsó fejezetében foglaltak szerint a Kötelezett közvetítői szerepet vállal;
 - a „Felhasználói adatok” elnevezésű I. pontot az előző pont értelmezésére egy újabb bekezdéssel kiegészítve tájékoztatják az anonim álláshirdetésekre jelentkezőket, hogy az adatvédelmi törvényben foglalt adattörlési igényüket – a törlési kérelmet – a Kötelezett útján eljuttathatják a hirdetőhöz. A kérelmet eszerint az álláshirdetésnél feltüntetett @profession.hu e-mail címre, amennyiben ez nem áll rendelkezésre, az ugyfelszolgalat@profession.hu e-mail címre kell megküldeni az anonim álláshirdetés eredeti azonosítójával (ID) együtt. A törlési kérelmet a profession.hu Kft. továbbítja a hirdető felé, aki köteles intézkedni a személyes adatok törlése iránt.

A Kötelezett véleménye szerint fenti változtatások esetén az érintett számára megfelelő lehetőséget biztosítanak információs önrendelkezési jogaik akadálymentes és eredményes érvényesítésére.

A Hatóság azon kérdésére, hogy pontosan milyen műveleteket hajtanak végre a személyes adatokon, milyen feladatokat végeznek ehhez kapcsolódóan a hirdető megbízásából a „hagyományos” és az anonim módon meghirdetett állások esetén beérkező pályázatok esetében, a Kötelezett előadta, hogy mind a „hagyományos álláshirdetésekre, mind az egyes hirdetésekhez tartozó clientxxx@profession.hu e-mail címre beérkezett pályázatokat, önéletrajzokat, a hirdető partner által megadott e-mail címre továbbítják anélkül, hogy az e-mail üzenetek, valamint a csatolt pályázatok, önéletrajzok tartalmát, így a jelentkezők személyes adatait megismernék. Elmondása szerint az üzeneteket, valamint a csatolt pályázatokat, önéletrajzokat a beérkezéstől számított 60 napig tárolják az ún. „mail serveren” annak érdekében, hogy valamilyen technikai hiba bekövetkezése esetén ismételtel el tudják küldeni azokat a hirdető részére. A tárolás során sem ismerik meg a személyes adatokat.

Ezen túlmenően nem hajtanak végre semmilyen műveletet, feladatot sem saját döntésük alapján, sem pedig a hirdető megbízása alapján az e-maileken és csatolmányaikon.

Válaszlevelükben ismételten kifejezett álláspontjuk szerint társaságuk működése mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályi követelményeknek. Miután az eljárás megindításáról szóló értesítés szerint a vizsgált időszak 2012. januárjától a Hatóság döntéséig tart, ugyanakkor társaságuk ezen időszakban adatkezelési gyakorlatát együttműködően, minden a Hatóság által kifogásolt pontban módosította, illetve ahhoz megfelelő magyarázatot, tájékoztatást adott, ezért mivel az esetleges jogellenes adatkezelést megszüntették, és emiatt nem áll fenn olyan körülmény, amely a Hatóság eljárásának folytatására okot adna, kérte a Ket. 31. § (1) bekezdése e) pontjára hivatkozva az eljárás megszüntetését.

A Kötelezett NAIH/2015/1159/14/H. ügyiratszámom iktatott levelében tájékoztatták a Hatóságot arról, hogy az előzőekben vállalt intézkedéseket végrehajtották, szabályzataikat módosították és azokat a www.profession.hu oldalon közzétették.

A Hatóság ezt követően észlelte, hogy a 2015. november 18-án hatályba lépett legújabb "Egyedi Adatkezelési Tájékoztatójuk" már nem tartalmazza az anonim álláshirdetésekre vonatkozó kiemelt tájékoztatást sem a Preambulumban, sem a „Felhasználói adatok” elnevezésű I. pont utolsó fejezetében, melyek értelmében a Kötelezett közvetítő szerepet vállalt az anonim álláshirdetésre jelentkezettek által előterjesztett törlési kérelmek hirdető részére történő továbbításában.

II. Az eljárás során a Hatóság által megvizsgált dokumentumok:

- Adatkezelési tájékoztató (profession.hu Kft.);
- Adatkezelési tájékoztató (Zrt. 1.);
- Adatkezelési tájékoztató (Sanoma Media Budapest Zrt.);
- Egyedi Adatkezelési Tájékoztató (profession.hu Kft.);
- Felhasználási feltételek (profession.hu Kft.);
- Felhasználási feltételek (Zrt. 1.);
- Felhasználási feltételek (Sanoma Media Budapest Zrt.);
- Általános Szerződési Feltételek (profession.hu Kft.);
- Általános Szerződési Feltételek (Zrt. 1.);
- Általános Szerződési Feltételek (Sanoma Media Budapest Zrt.);
- Munkáltatókkal kötött keretszerződések.

III. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”;

7. pontja értelmében „hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”;

9. pontja alapján „adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja”;

10. pontja szerint: „adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a

személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyéryomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”,

12. pontja értelmében „nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele”;

17. pontja szerint „adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adatokon végzik”;

18. pontja alapján „adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - adatok feldolgozását végzi”.

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 10. § (1) bekezdése értelmében „az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit e törvény, valamint az adatkezelésre vonatkozó külön törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az általa adott utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel”.

Az Infotv. 14. §-a szerint „az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

a) tájékoztatását személyes adatai kezeléséről,

b) személyes adatainak helyesbítését, valamint

c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását”.

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) 2. §-a értelmében „e törvény alkalmazásában:

(...)

k) Szolgáltató: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet;

l) Közvetítő szolgáltató: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amely

la) az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, vagy a távközlő hálózathoz hozzáférést biztosít (egyszerű adatátvitel és hozzáférés-biztosítás);

lb) az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, és az alapvetően a más igénybe vevők kezdeményezésére történő információtovábbítás hatékonyabbá tételét szolgálja (gyorsítótárolás);

lc) az igénybe vevő által biztosított információt tárolja (tárhelyszolgáltatás);

ld) információk megtalálását elősegítő segédeszközöket biztosít az igénybe vevő számára (keresőszolgáltatás);.

Az Ekertv. 10. §-a alapján „a 2. § lc) pontjában meghatározott közvetítő szolgáltató akkor nem felel az igénybe vevő által biztosított információért, ha

a) nincs tudomása az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról, vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti;

b) amint az a) pontban foglaltakról tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférést nem biztosítja”.

IV. Megállapítások:

1. A) A Sanoma és a Kötelezett (a továbbiakban együtt: Szolgáltatók) www.profession.hu oldalon végzett adatkezelési gyakorlata a következőképpen alakult az eljárás által vizsgált időszakban:

- Többféle szolgáltatást nyújtottak a www.profession.hu weboldalon keresztül, melyek célja a munkaerőpiac kínálati és keresleti oldala közötti kapcsolat megteremtése.
- A hirdető által igénybeveendő szolgáltatás nyújtására szerződést kötöttek (ÁSZF) a hirdetővel.
- A hirdető álláshirdetésének www.profession.hu oldalon történő megjelentetésének egyik módja az anonim álláshirdetés.
- A Szolgáltatók az álláspályázatokra érkezett, személyes adatokat is tartalmazó anyagok tekintetében – függetlenül attól, hogy anonim álláshirdetésre érkeztek vagy sem –, a hirdetőt tartják adatkezelőnek, saját szerepüket tárhelyszolgáltatásként, valamint adatfeldolgozásként definiálták.
- A jelenleg hatályos ÁSZF X., "Adatvédelem" pontjában a Kötelezett felhívja a hirdető figyelmét arra, hogy köteles gondoskodni a birtokába jutott személyes adatok védelméről, illetve felhasználás utáni megsemmisítéséről. Az ÁSZF elfogadásával a hirdető elfogadja, hogy ő felel azért és szavatolja, hogy a szolgáltatás útján általa megismert, birtokába kerülő pályázatok, illetve azok személyes adat tartalma kapcsán a jelentkezők érvényesíteni tudják információs önrendelkezési jogukat, és ennek érdekében biztosítani köteles az ehhez szükséges információk elérését.
- Szintén az ÁSZF-ben, annak VI.6.1.1.3. pontjában arra is felhívja a hirdető figyelmét, hogy amennyiben anonim álláshirdetésre jelentkező álláskereső információs önrendelkezési jogukat érvényesíteni kívánják a Kötelezethez érkezett megkeresés formájában, úgy a Kötelezett ezen megkereséseket automatikusan megküldi a hirdetőnek annak érdekében, hogy az abban foglaltaknak eleget tudjon tenni.
- A Kötelezett szolgáltatásait igénybe vevő álláshirdetésre jelentkező adatalanyok az adatkezelés körülményeiről az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóból, az "Adatkezelési Tájékoztatóból" és a "Felhasználási Feltételekből" tájékozódhatnak, valamint ezekből ismerhetik meg a szolgáltatás nyújtásának részleteit és ezek elfogadásával adják hozzájárulásukat a megvalósuló adatkezelésekhez.

- Anonim álláshirdetések esetében a hirdetés alján, valamint az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban" jelenleg a következő tájékoztatás olvasható:
 "Az anonim álláshirdetésre való jelentkezés kockázatai:
 - pályázati anyagát, önéletrajzát más személyek, akár a jelenlegi munkaadója is láthatja;
 - személyes adatait nem tudja nyomon követni, nem tudhatja meg, kik kapták meg pályázati anyagát, de jogosult a pályázati anyagának, önéletrajzának törlését kérni".
- Az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztató" szerint az álláshirdetésekre (beleértve az anonim álláshirdetéseket is) való jelentkezések során megadott és csatolt személyes adatok kezelője a hirdető. A hirdető adatkezelésének menetéről, a hirdető által alkalmazott eszközökről, adatfeldolgozókról szintén a hirdető tudnak felvilágosítást adni. A személyes adatok kezelésével kapcsolatos igények pedig közvetlenül a hirdetőnél terjeszthetők elő.
- A "Felhasználási Feltételek" IV.1.1.5. pontja alapján a jelentkező tudomásul veszi, hogy amennyiben anonim álláshirdetésre jelentkezik, nincs lehetőség az álláshirdető személyének megismerésére a jelentkezés folyamatában. A szabályzat V.9. pontja értelmében a hirdető munkaadó felel azért, hogy az elküldött pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogait érvényesíteni tudják, és köteles az ehhez szükséges információk elérését biztosítani a pályázók számára.

B) Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy „mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.” A személyes adatok védelméhez való alapjogot az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV.13.) AB határozatában, annak aktív oldalát is figyelembe véve, mint információs önrendelkezési jogot értelmezte, melynek lényege, hogy az érintett tudhatja, nyomon követheti személyes adatai felhasználásának útját és körülményeit, rendelkezhet önként megadott adatai felett, így kérheti azok törlését, visszavonhatja az adatkezeléshez adott hozzájárulását.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli. A www.profession.hu oldalon megjelenített álláshirdetésekre benyújtott pályázatokban szereplő személyes adatok kezelését törvény nem teszi kötelezővé, és az Infotv-ben rögzített egyéb jogalapok sem alkalmazhatóak, így azok csak az érintett hozzájárulásával kezelhetők jogszerűen. Az Infotv. hozzájárulás fogalmát meghatározó 3. § 7. pontját megvizsgálva látható, hogy a hozzájárulás fogalomnak három, konjunktív eleme van: az önkéntesség, a határozottság és a tájékozottság. A hozzájárulás kizárólag akkor tekinthető jog szerint elfogadhatónak, ha mind a három tartalmi követelmény teljesül.

Az anonim álláshirdetések jogszerűségének vizsgálata során az érintett megfelelő tájékoztatásának értelmezésére van elsősorban szükség. A tájékoztatás részleteit az Infotv. 20. § (2) bekezdése a következőképpen írja le: *az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.* Egyértelmű tehát a jogszabályi megfogalmazásból is, hogy ez a fajta tájékoztatási kötelezettség – annak érdekében, hogy elegendő és megfelelő információ alapján hozhassa meg az érintett a döntését – már az adatkezeléshez adott hozzájárulás megadását megelőzően terheli az adatkezelőt. A www.profession.hu oldalon évek óta folytatott gyakorlat során a meghirdetett anonim

álláshirdetésekre jelentkező pályázók azonban – függően attól, hogy a vizsgált időszak mely időállapotát tekintjük – nem kaptak semmilyen, illetve nem kaptak megfelelő tájékoztatást

- az adatkezelő személyéről,
- az adatkezelés időtartamáról,
- arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat, azokat mely személyeknek továbbítják.

Nem tekinthető tehát az érintettek hozzájárulása az Infotv. 20. § (2) bekezdése szerinti tájékozott beleegyezésnek.

A Szolgáltatók álláspontja szerint – köszönhetően az anonim álláshirdetéseknél megjelenített tájékoztatásnak – az érintettek, mint nagykorú, cselekvőképes emberek információs önrendelkezési jogukkal élve fogadják el azt, hogy nem tudnak élni az Infotv. 14. §-ában meghatározott jogaikkal.

E jogokról azonban az érintett rendes körülmények között semmilyen okból, és feltétel mellett nem mondhat le. Különösen szigorúan kell ezeket a jogokat érvényesíteni akkor, amikor az érintett személy élethelyzete okán – például munkanélküli státusza miatt – esetlegesen nem képes azokat minden esetben maga érvényesíteni. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (International Labour Organization – ILO) által elfogadott, a magán-munkaközvetítői ügynökségekről szóló 181. számú Egyezményt Magyarországon a 2004. évi CX. törvény hirdette ki. Az Egyezmény 6. cikke értelmében a munkavállalók személyes adatainak feldolgozását a magán-munkaközvetítő ügynökségeknek úgy kell végezniük, hogy az biztosítsa az adatvédelmet és a munkavállaló személyiségi jogait, összhangban az egyes országok nemzeti jogával és gyakorlatával. Az adatvédelmi biztosi vizsgálatoknak számtalan esetben volt tárgya, hogy a munkát kereső személy nincs abban a helyzetben, hogy megválogassa, milyen álláshirdetésekre adja be pályázatát, mivel magát és családját el kell tartania, és ez az az élethelyzet, amely talán a legkiszolgáltatottabbá teszi őt az adatkezelővel szemben. Nem fogadható el tehát az a Szolgáltatók által előadott érvelés, miszerint szabadon dönt a munkavállaló arról, hogy jelentkezik-e egy anonim álláshirdetésre, hiszen a fent említett kiszolgáltatott helyzete ezt sok esetben nem teszi lehetővé.

Az anonim álláshirdetés gyakorlatának jogszerűtlen voltát már a 167/A/2006-3. ügyszámú adatvédelmi biztosi ajánlás is kimondta, valamint előírta, hogy az álláshirdetéseknél tartalmazniuk kell „a feladó személyének, valamint ha nem azonos vele a későbbi adatkezelő, akkor annak pontos megjelölését”, valamint „azt az információs módot, formát, melyen keresztül az érintett tájékozódhat az adatkezelés céljáról, a személyes adatainak kezeléséről, illetőleg amelyen kérheti annak megszüntetését”. Ezen követelményeknek az anonim álláshirdetés, melynek fogalmi eleme, hogy az arra való jelentkezés során az érintett nem tudja meg, ki az adatainak valós kezelője, nem tesz eleget, így nem tud élni a pályázó az Infotv. 14. §-ában rögzített jogaival. Ahogy az korábban említésre került, a Hatóság is ezt tapasztalta a tesztregisztrációk során tett jelentkezések, pályázatok esetében, hiszen nem kapott tájékoztatást a hirdetésben feltüntetett elérhetőségen a hirdetőtől sem személyes adatai kezelőjének személyéről, sem személyes adatainak törlésének végrehajtásáról arra irányuló kérelem előterjesztésekor. Ezzel természetesen a Szolgáltatók is tisztában vannak, hiszen ezért tették közzé a korábbiakban idézett figyelmeztetéseket minden anonim álláshirdetés szövegében.

Azzal, hogy a munkavállaló elküldi jelentkezését az anonim hirdetésre, egy végleges döntést hoz, hiszen nem ismervén az adatkezelőt, nem tudja az adott hozzájárulását visszavonni, nem tud élni információs önrendelkezési jogával, ami ellentmond az Infotv. szabályainak. Nem korlátozható tehát a munkavállaló abban, hogy az adatkezelésre vonatkozó hozzájárulását visszavonja, az ezt megakadályozó gyakorlat emiatt is jogszállásért.

C) A Szolgáltatók a www.profession.hu oldalon megjelentetett álláshirdetésekre érkező pályázatok személyes adat tartalma tekintetében nem tekintik és nem tekintették magukat adatkezelőnek, álláspontjuk szerint csupán az Ekertv. szerinti tárhelyszolgáltatást, továbbá a hirdetést feladó adatkezelők utasításai szerint eljárva adatfeldolgozási tevékenységet végeznek.

A Szolgáltatók hivatkoztak a Legfelsőbb Bíróság Kfv. II. 37.088/2011/6. számú ítéletére, melyben a Bíróság a tárhelyszolgáltatás kategóriájába tartozó tevékenységnek tekintette a weboldal olyan szerkesztését, mely a közzétett tartalmat nem érinti, amely kizárólag a működési keretek kialakítására, a hirdetésfelvétel menetének és az oldal megjelenítésének biztosítására irányul. Ebben az esetben tehát „a hirdetés közzététele, a hirdetésfeladás folyamata az alperesi beavatkozó [a tárhelyszolgáltató] által nem kontrollált, abban semmilyen szerepet nem vállal, így nem is szerkeszti a hirdetéseket és tartalmilag nem is ellenőrzi azokat a feladás előtt”. Ez a leírás megfelel a www.startapro.hu oldalon alkalmazott gyakorlatnak, azonban a www.profession.hu oldalon a Szolgáltatók szerepe túlmutat a fent leírt szerepkörön, ugyanis a közzétehető tartalmat befolyásolták az anonim álláshirdetések szolgáltatásként való nyújtásával. Így tartalmi ellenőrzésnek minősül annak az ismerete, hogy az adott álláshirdetés anonim, valamint egyfajta szerkesztésnek, hogy ebben az esetben a hirdetés szövegének részévé teszi az érintetteket figyelmeztető részt. Túlmutat tehát a tevékenységük a www.profession.hu oldalon megjelentetett anonim álláshirdetések esetében a pusztán tárhelyszolgáltatáson.

A Hatóság álláspontja szerint az adatkezelés vonatkozásában fennálló felelősség megállapítása tekintetében azonban nincs jelentősége annak, hogy a Szolgáltatók az Ekertv. 2. § I) pontja szerinti közvetítő szolgáltatóknak – azon belül pedig az Ekertv. 2. § I c) alpont szerinti tárhelyszolgáltatást nyújtó közvetítő szolgáltatóknak – minősülnek-e. Az Ekertv. szerinti elhatárolásnak az Ekertv. alapján fennálló felelősség (Ekertv. 7-12. §) vonatkozásában van jelentősége. Az Ekertv. 1. § (3) bekezdése ki is mondja, hogy az Ekertv. hatálya nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok alkalmazását.

A Szolgáltatók álláspontja szerint, ahogy minden, oldalukon megjelentetett hirdetés esetében, az anonim álláshirdetések tartalmáról is a hirdető dönt, azért egyértelműen a hirdető felel, ők csupán tárhelyet biztosítanak a hirdetés megjelenítése céljából. Ennek megfelelően a hirdetésre történő jelentkezések során a hirdetőkhöz kerülő adatok vonatkozásában kizárólag a hirdető az adatkezelő, és a hirdető részére nyújtott járulékos szolgáltatások vonatkozásában a Szolgáltatók a hirdető utasításai szerint eljáró adatfeldolgozók.

A Szolgáltatók áttekintették a Véleményben szereplő iránymutatások alapján az adatok kezelésére vonatkozó döntési jogköröket annak igazolására, hogy azok mindegyike a hirdető oldalán található. Ebben tulajdonképpen részleteire bontották a Vélemény III.1. pontját, mely az adatkezelő fogalom-meghatározásának egyes alkotóelemeit taglalja, ezek a következők: „természetes vagy jogi személy, hatóság, intézmény vagy bármely más szerv”; „amely önállóan vagy másokkal együtt”; „meghatározza a személyes adatok feldolgozásának céljait és módjait”. A „feldolgozás céljai és módja” elnevezésű harmadik elem elemzése során az adatkezelés céljának egyedüli meghatározójaként a hirdetőt jelölték meg, míg adatkezelés céljaként álláshely betöltését, megfelelő munkavállaló megtalálását és pályázat elbírálását. A Hatóság álláspontja szerint viszont az álláshirdetésekre történő jelentkezések során kezelt személyes adatok kezelésének ezen céljait a Szolgáltatók magának a www.profession.hu oldalnak a létrehozásával meghatározták, tehát közös célja a szolgáltatóknak és a hirdetőnek az állások betöltése és jelentkezők keresése, melynek érdekében létrejön az adatkezelés, tehát a Szolgáltatók ezáltal adatkezelővé válnak.

A Szolgáltatók által képviselt álláspont az adatkezelés módjára vonatkozó értelmezését leszűkítette az adatkezelési időtartam meghatározására, az adatkezelés során alkalmazott eszközök kiválasztására, valamint az adatok megismerésére jogosult személyek körének megjelölésére, holott ebbe a sorba tartozik az anonimitás meghatározása is. Ahogy a Véleményben olvasható,

a „mód” nemcsak a személyes adatok feldolgozásának technikai módozataira utal, hanem a feldolgozás „mikéntjére” is. Ebbe természetesen beletartoznak a Szolgáltatók által kiemelt elemek, de a Hatóság álláspontja szerint nem lehet kizárni ebből a körből az anonimitást, mint mód alapvető elemét sem.

Az anonim álláshirdetések megjelenése a www.profession.hu oldalon pedig nem csupán a hirdető döntéséből és felelősségére jelenik meg, hanem abban jelentős szerepe van, illetve volt a szolgáltatóknak is. Az kétségtelen, hogy létező hirdetői igényt elégít ki ez a szolgáltatás, de az is nyilvánvaló, hogy a Szolgáltatók tették és teszik jelenleg is lehetővé, szolgáltatásként kínálva ezt a jogszerűtlen gyakorlatot, melynek az ÁSZF-be való foglalásával részt vesznek az adatkezelés módjának meghatározásában.

A Szolgáltatók véleménye szerint, melyet a Vélemény III.2. pontjára alapoztak, mindaddig, míg az adatkezelő szabadon fogadja el a szerződés rendelkezéseit, az, hogy a szerződést és az üzletre vonatkozó részletes rendelkezéseket a szolgáltató készíti el, önmagában nem ad kellő alapot arra a következtetésre, hogy a szolgáltatót adatkezelőnek kell tekinteni. Azonban a Kötelezett és elődje, a Sanoma is ÁSZF-ben rögzítette az anonim álláshirdetés lehetőségét, azt az eljárás által vizsgált időszak során folyamatosan, üzletszerűen oly módon nyújtották, hogy annak részletszabályait egyedileg nem volt lehetőség megtárgyalni, korábban a Sanoma, jelenleg a Kötelezett alakítja ki a jogszerűtlen gyakorlat kereteit, így meghatározva az adatkezelés módjának egy alapvető elemét, ezért ezáltal a Szolgáltatók adatkezelőnek tekinthetők.

A Szolgáltatók azt a téves következtetést vonták le a Vélemény III.2. pontjában szereplő megállapításokra hivatkozva az álláshirdetést feladó igénybevevő és a szolgáltató szerepére vonatkozóan, hogy a hirdető, mint adatkezelő a hirdetés megjelentetésére adatfeldolgozót választ, aki az utasításai szerint jár el a hirdetés megjelenítése során. Holott mivel a hirdető a fent említettek szerint a szerződés feltételein nem módosíthat, csak kész „csomagok” közül választhat, a Szolgáltatók nem egyszerű adatfeldolgozóként vettek/vesznek részt a jogviszonyban. A Szolgáltatók álláspontja szerint tehát a hirdető olyat szolgáltatót választ, amely céljainak elérését az elvártaknak megfelelően teljesíti, az „általa biztosított keretek” számára megfelelőek. A Vélemény, Szolgáltatók által is hivatkozott pontjában a 29-es munkacsoport megállapítja: az, hogy a szolgáltatást igénybevevő olyan kikötéseket és szerződési feltételeket fogadjon el, amelyek nem felelnek meg az adatvédelmi jognak, a kis adatkezelők és a nagy szolgáltatók alkupoziójának egyenlőtlensége sem indokolhatja. Tehát az anonim álláshirdetések – mint elvárt szolgáltatás – esetében a hirdető nem mentesülhet az alól a felelősség alól, amit az anonim álláshirdetések jogszerűtlensége miatt ró rá a jog. De a Hatóság rámutat arra, hogy a Szolgáltatókat sem menti fel a felelősség alól az, hogy a szerződés rendelkezéseit a hirdető szabadon fogadta el, hiszen olyan gyakorlatot tesz lehetővé az ÁSZF-be foglalással, szolgáltatásként nyújtva, mely jogszabályba ütközik.

D) Amellett tehát, hogy a Kötelezett adatfeldolgozói tevékenységet lát el az anonim álláshirdetésekre érkező pályázatok személyes adat tartalma vonatkozásában – a korábbiakban jelzett, az adatkezelés céljának hirdetővel közös definiálása, valamint az adatkezelés módjának alapvető elemét meghatározó tevékenysége nyomán adatkezelőnek is minősül, tehát az *anonim álláshirdetések tekintetében többes adatkezelés valósul meg*. Ennek során a Kötelezett és hirdető partnerei is adatkezelőnek tekintendők.

A Kötelezett adatkezelő szerepét erősíti a Vélemény III.1.a) pont 3. alpontjának azon gondolata is, miszerint „kétség esetén a szerződés rendelkezésein kívül egyéb elemek is hasznosak lehetnek az adatkezelő azonosításában, ilyen például egy adott fél által kifejtett *tényleges irányítás mértéke, az érintettek előtti ismertség és az érintetteknek az erre az ismertségre alapozott ésszerű elvárásai*. Itt egyrészt annak az érintetti elvárásnak a szerepét értékelte a Hatóság a Kötelezett terhére, miszerint magának az álláshirdetési oldalnak az üzemeltetőjét logikusan tekinthetik a pályázók a

meghirdetett állásra való jelentkezésük során megadott személyes adataik kezelőjének, akinek kérelmüket címezve, gyakorolhatják információs önrendelkezési jogukat. Ezt a meggyőződést erősítheti a Kötelezett iránt az a jelenleg fennálló állapot, melyben az érintettek nem rendelkeznek megfelelő információval sem hirdető személyéről, sem olyan kapcsolattartási csatorna/forma nem áll rendelkezésükre, melyen keresztül kapcsolatba tudnának lépni a hirdetővel. Másrészt, ha a tényleges irányítás mértékét vizsgáljuk a felek egymáshoz való viszonyában, akkor az egyes szabályzatokat áttekintve megállapíthatjuk, hogy magának az ÁSZF-nek a meghatározásával, a szerződéses kapcsolat minden elemének részletes rögzítésével a Kötelezett játszik domináns szerepet annak ellenére is, hogy a rögzített kereteken belül a szerződés „tartalmát” a hirdető választásai (az egyes szolgáltatások igénybevételére vonatkozóan) töltik ki.

Az Infotv. 3. § 7. pontja alapján az adatkezelő legfőbb ismérve az, hogy érdemi döntéshozatali jogkörrel rendelkezik. Az említett definíció megfogalmazása nem teszi szükségessé, hogy valamennyi érdemi döntést egyetlen adatkezelő hozzon meg, minthogy – a korábbi adatvédelmi törvénnyel ellentétben – az Infotv. elismeri azt a létező gyakorlatot, hogy egy adatkezelésben több adatkezelő is részt vegyen. Ennek megfelelően lehetséges az, hogy például két adatkezelő esetén az egyes érdemi döntési jogkörök meg vannak osztva az adatkezelők között, míg más érdemi döntéshozatali jogkört közösen gyakorolnak.

Megjegyzendő, hogy a hazai gyakorlatot tekintve valóban egyedülálló a Kötelezett tájékoztatása, melyet az anonim álláshirdetések végén helyez el a pályázók figyelmének felhívására, azonban a fentiekben kifejtettek tükrében nem tekinthető alkalmazható megoldásnak, ez sem mentesíti a felelősség alól a Kötelezettet. Ellenben azt jelzi, hogy tisztában van a Kötelezett azzal, hogy a munkavállalók nem fognak tudni élni információs önrendelkezési jogukkal, tehát az anonim álláshirdetések jelenlegi gyakorlata jogellenességének ismeretében, a hirdetőkkal „összejátszva” jelenítik meg ezeket a hirdetéseket a www.profession.hu oldalon.

Továbbra sem biztosított ugyanis az érintettek megfelelő tájékoztatása anonim álláshirdetések esetében az adatkezelő személyéről és nem biztosított az sem, hogy az adatalányok élni tudnának törlési jogukkal:

- Nem jogszerű a Kötelezett azon gyakorlata, ahogyan közzéteszi a www.profession.hu oldalon hirdető munkáltatók listáját. Magának a listának a közzététele azt a célt szolgálja, hogy az érintettek valamiféle tájékoztatást kapjanak arról, hogy ki válik (válhat) adatkezelővé az anonim álláshirdetésre küldött pályázataik személyes adattartalma tekintetében. Mivel azonban az adatalányok nem tudják kiválasztani a listáról azokat a hirdetőket, akik részére nem szeretnék elküldeni pályázatukat (számukra nem szimpatikus vállalatok, saját munkáltatójuk, stb.) a Kötelezett nem biztosítja a hozzájárulás önkéntességét a választási lehetőség hiánya miatt, nem teljesítve az Infotv. 3. § 7. pontját.
- Azzal, hogy a Kötelezett az ÁSZF-ben felhívja a hirdetők figyelmét arra, hogy kötelesek gondoskodni arról, hogy a birtokukba került pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogaikkal élni tudjanak és az ehhez szükséges információkat kötelesek biztosítani, az anonimitás lényegéből fakadóan nem eredményezheti a törlési jog eredményes gyakorlását. Különösen úgy, hogy semmilyen tájékoztatást nem kap az adatalány arról, hogy milyen csatornán keresztül juttathatná el törlési kérelmét a hirdetőhöz. Továbbá ismét ellentmondás fedezhető fel a Kötelezett által az anonim álláshirdetések végén található tájékoztatóban közzétett figyelemfelhívás szövegében, ugyanis míg a mondat első fele szerint „személyes adatait nem tudja nyomon követni, nem tudhatja meg kik kapták meg pályázati anyagát”, ellenben jogosult kérni pályázati anyagának, önéletrajzájának törlését kérni”, melyhez azonban semmilyen szabályzat nem tartalmaz iránymutatást, hogy miként kérheti a számára ismeretlen hirdetőtől személyes adatai törlését.

A tisztességes adatkezelés követelménye magában foglalja azoknak a részletes kötelezettségeknek a gondos teljesítését, amelyek a polgári jogi kölcsönös együttműködés elvéhez hasonló módon a konkrét jogviszonyból adódnak. Nem tekinthető ebből a szempontból az adatkezelő megfelelő eljárásának, ha az adatalany elvárásai nem teljesülnek, vagy nem minden tekintetben úgy valósul meg az adatkezelés, ahogyan azt az adatalany a hasonló helyzetekben elvárja. Az adatvédelmi jog csak a legszűkebb és törvényben rögzített esetekben ad felmentést a tájékoztatás kötelezettsége alól. A Hatóság elemzése szerint ilyen kivétel-szabály nem érvényesül a Kötelezett esetében. Az adatkezelés minden mozzanatának követhetőnek kell lennie az adatalany számára, a jogszabályok elvárása ezen a téren teljesen világos. A Kötelezett azáltal, hogy e kívánalom feltételeit nem teremtette meg, illetve nem érvényesítette, megsérti az Infotv. 4. § (1) bekezdése utolsó fordulatában rögzített tisztességes adatkezelés követelményét.

E) Az anonim álláshirdetések léte során két érdek feszül egymásnak, egyrészt a munkavállalók információs önrendelkezési joga, az hogy megkapják a megfelelő tájékoztatást már az adatkezeléshez való hozzájárulás megadása előtt, valamint hogy tudjanak élni az Infotv. 14. §-ában foglalt jogaikkal (legyen kihez forduljanak adataik kezelésével kapcsolatban felmerült kérdéseikkel kapcsolatban), másrészt a hirdetőik bizonyos gazdasági és más megfontolásból származó érdekei, hogy kilétük rejtve maradjon a pályázat során mindaddig, amíg azt szükségesnek tartják. Ebben a jelenleg érvényesülő gyakorlatban rendkívül egyenlőtlen helyzetben vannak a felek, hiszen míg a pályázók jelentkezésük elküldésével azonnal „kiadják magukat”, minden személyes adatuk azonnal a hirdető birtokába kerül, addig a hirdetőik egyáltalán nem adnak semmilyen tájékoztatást a személyükről, ezáltal is fokozva a munkavállalók kiszolgáltatottságát, és a hirdetőik információs fölényét.

F) A Hatóság álláspontja szerint olyan megoldást kell találni ezen jogsértő helyzet orvoslására, mely nem lehetetleníti el a hirdetőik anonim álláshirdetésre vonatkozó igényét, de mégis jobban védi az érintett munkavállalók információs önrendelkezési jogát. Ennek érdekében a Hatóság szükségesnek tartja:

- Az adatkezelő személyéről nyújtandó megfelelő előzetes tájékoztatás nyújtását. Ilyennek tekinthető egy olyan aktuális hirdetői lista összeállítása és az anonim álláshirdetésre való jelentkezés folyamatába való beépítése, amelyben a pályázók (az Önéletrajz adatbázis szolgáltatáshoz hasonlóan) pl. checkboxok kipipálásával dönthetnek arról, hogy egy adott társaság részére továbbíthatóak-e az adataik (azt a megoldást, hogy az egyes checkboxokon túl az összes jelölőnégyzet kipipálására szolgáló checkboxot helyezzenek el, a jelöléseket megkönnyítendő, a Hatóság elfogadhatónak tartja).
- El kell érni továbbá, hogy az adatalanyok eredményesen élni tudjanak törléshez való jogukkal is. Ez ahogy a fentiekben látszik, jelenleg nem megoldott. Amennyiben ebben, mint adatkezelő, a Kötelezett is részt vállalna és mint a többes adatkezelés egyik résztvevője biztosítaná, hogy az adatalanyok élni tudjanak információs önrendelkezési jogukkal, nem csorbulnának az érintettek információs önrendelkezési jogai és olyan praktikus eredménye lenne, hogy a törlési kérelemre nem a kilétét titkolni kívánó adatkezelőnek kellene válaszolnia, hanem a Kötelezett közvetítene a pályázó és a hirdető között és tájékoztatná is az adatalanyt arról, ha a hirdető részéről a személyes adatai törlésére kerültek.

Megállapítható tehát, hogy a Kötelezett az anonim álláshirdetések www.profession.hu oldalon történő jelenlegi gyakorlat szerinti megjelentetésével és az azokra érkező pályázatok során létrejövő adatkezelésekkel nem tesz eleget az Infotv. 20. § (2) bekezdésének, valamint sérti az Infotv. 4. § (1) bekezdése által előírt tisztességes adatkezelés elvét és az érintettek Infotv. 14. §-ban foglalt jogait.

2. Egy ilyen bonyolult, több adatkezelési céllal bíró – egyes adatkezelési célok tekintetében más és más személyes adatokat érintő – adatkezelés esetében, mint a vizsgált ügy, ahol a Kötelezett több, személyes adat kezelésével járó honlap üzemeltetését is végzi, ügyelni kell arra, hogy megfelelően strukturált, kellően pontos, érthető és követhető adatkezelési tájékoztató álljon az adatalanyok rendelkezésére.

A Kötelezett által az „Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóban” alkalmazott, célonkénti elkülönítés és a táblázatos forma jó megoldás lehet az adatalanyok Infotv. 20. §-a szerinti tájékoztatásra, azonban a Hatóság álláspontja szerint az adatkezelési tájékoztató jelen gyakorlatuk szerinti széttagolása nem segíti elő az átlagos felhasználó tájékozódását információs önrendelkezési jogairól, így javasolja, hogy – figyelemmel a Hatóságnak az előzetes tájékoztatás adatvédelmi követelményeiről szóló ajánlására³ - a több adatkezelési tájékoztató helyett honlaponként egy, teljes körű tájékoztatást nyújtó szabályzatot helyezzen el.

Hiányosságként értékelte a Hatóság, hogy nem volt elérhető a Kötelezett – jelenleg általános érvényűnek nevezhető – "Adatkezelési Tájékoztató" nevű szabályzata sem közvetlenül a főoldalról, sem az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztató" útján közvetlenül kattintható linken annak ellenére, hogy az „Egyedi Adatkezelési Tájékoztató” értelmében azzal együtt értelmezendő.

Felhívom továbbá a figyelmet arra, hogy a www.profession.hu oldal regisztrációs felületén az "Elfogadó nyilatkozat" elnevezésű checkboxnál szereplő, közvetlen elérésű linkek nem megfelelő szabályzatra mutatnak, ugyanis az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztató" az ÁSZF-re, míg a "Felhasználási Feltételek" az "Egyedi Adatkezelési Tájékoztatóra" irányítja át a regisztrálni kívánó ügyfelet.

Fentiekre tekintettel a Hatóság jogellenességet nem állapított meg.

3. A www.profession.hu oldalon folytatott és a NAIH-608/2013/H. ügyiratszámú határozatban jogellenes gyakorlatként megállapított hírlevélküldési, illetve a célhoz kapcsolódó adatkezelési hozzájárulás beszerzésére folytatott gyakorlatot a Kötelezett az említett határozatnak megfelelően átalakította, ezért ebben a tekintetben jelen határozat megállapítást nem tartalmaz.

4. A Kötelezett tulajdonában lévő www.jobmonitor.hu oldal üzemeltetése során a fentiekben leírtak szerint a Kötelezett csupán tárhelyszolgáltatóként vesz részt. Az oldalon más portálok álláshirdetéseit jelenítik meg, illetve közvetlen hirdetésfeladásra is nyújtanak lehetőséget. Tárhelyszolgáltatóként, az oldalon megjelenített hirdetések tekintetében a Kötelezett felelőssége csak az Ekertv. 10. §-ában leírtakra terjed ki. A Kötelezett NAIH-608-15/2013/H. ügyiratszámú határozatban foglaltak alapján a "Felhasználási Feltételek" elnevezésű szabályzatának VII. pontjában megfelelő módon előírta a hirdetések tartalmi elemei között a hirdető kiléte felfedésének kötelezettségét, valamint megfelelő módon tájékoztatja a hirdetőket arról, hogy a hirdető felel azért, hogy az elküldött pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogukat érvényesíteni tudják, és a hirdető köteles az ehhez szükséges információk elérését biztosítani a pályázók számára.

A Kötelezett átalakította a weboldal regisztrációs felületét is, ahol a jogszabályoknak megfelelő módon kéri az adatalanyok hozzájárulását személyes adataik direkt marketing célból való kezeléséhez.

³ <http://naih.hu/files/tajekoztato-ajanlas-v-2015-10-09.pdf>

Fentiekre tekintettel a Hatóság a www.jobmonitor.hu vonatkozásában megállapítást nem tesz.

5. A Kft. 1. tulajdonában lévő www.startapro.hu apróhirdetési oldal üzemeltetése során a fentiekben leírtak szerint a Kötelezett csupán tárhelyszolgáltatóként vesz részt, az ott megjelenített hirdetések tekintetében felelőssége csak az Ekertv. 10. §-ában leírtakra terjed ki. A Kft. 1. a NAIH-608-15/2013/H. ügyiratszámú határozatban foglaltak alapján a "Felhasználási Feltételek" elnevezésű szabályzatának III. pontjának " Adatszolgáltatás" alpontjában, valamint V. pontjában megfelelő módon előírja az apróhirdetés feladója részére pontos és valós elérhetőségek megadásának kötelezettségét, valamint megfelelő módon tájékoztatja a hirdetőköt arról, hogy a hirdető felel azért, hogy az elküldött pályázatok kapcsán a jelentkezők információs önrendelkezési jogukat érvényesíteni tudják, és a hirdető köteles az ehhez szükséges információk elérését biztosítani a pályázók számára.

A Kft. 1. átalakította a weboldal regisztrációs felületét is, ahol a jogszabályoknak megfelelő módon kéri az adatalanyok hozzájárulását személyes adataik direkt marketing célból való kezeléséhez.

Fentiekre tekintettel a Hatóság a www.startapro.hu vonatkozásában megállapítást nem tesz.

6. Tekintettel arra, hogy a Kötelezett www.profession.hu oldalon folytatott adatkezelési gyakorlata a fentiekben leírtak szerint nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, a Ket. 31. § (1) bekezdése e) pontjára alapított eljárás megszüntetési kérelmének a Hatóság nem tett eleget.

Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontjának, a 4. § (1), és 20. § (2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban az Infotv. 61. § (1) bekezdés c) pontja szerint felszólította adatkezelési gyakorlatának jogszabályoknak megfelelő átalakítására.

A Hatóság eleget téve a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében foglaltaknak – az eljárás megindításáról szóló értesítésben foglaltaknak megfelelően –, a határozat megállapításai csupán a 2012. január 1-ét követő időszakra vonatkoznak, azok kialakítása során figyelmen kívül maradt az adatvédelmi biztos időszak alatt folytatott vizsgálat. Ugyan az anonim álláshirdetés gyakorlata visszanyúlik a Hatóság létrejötte előtti időszakra is, azonban a Hatóság a határozat meghozatala során csak a 2012. január 1-ét követő adatkezelési cselekményeket és gyakorlatot vizsgálta és állapította meg a határozathozatal időpontjában fennálló jogsértéseket.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött, módosított szabályzatok teljes körű megfelelését sem

VII. Eljárási szabályok:

Az anonim álláshirdetések jogszerűtlen gyakorlatának folytatása miatt bíróság kiszabására nem került sor, mert a vizsgált – a gyakorlatban széleskörűen alkalmazott – gyakorlat egy összetett adatkezelési konstrukció, melyet nem lehet egyszerűen az Infotv. tipikus adatkezelő – adatfeldolgozó kategóriába besorolni, így ahogy arra korábban utalt a Hatóság, ezen állásfoglalás jellegű határozatával a jogszerű gyakorlat kialakítását kívánja előmozdítani.

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát az anonim álláshirdetések jelenleg elterjedt jogszabálysértő gyakorlata által érintett nagyszámú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 112 nappal lépte túl, melynek okai az eljárás során vizsgált adatkezelő átalakulása miatti pontos tényállás felderítésének nehézségei, valamint a határozat állásfoglalás jellege voltak.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2015. december 21.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár